

ти заміни, перестановки, суматори XOR, що й зумовлює їх перевагу в швидкодії. Поряд з тим ДСТУ ГОСТ 28147:2009 відзначається простотою реалізації схеми планування раундових ключів.

В особливих застосуваннях, максимальна потужність роботи шифрувального пристрою досягається розміщенням схеми кожного раунду на одній платформі (зовнішня конвеєрна архітектура). Зокрема таким чином при використанні 64 % ресурсів бюджетної платформи *Spartan-3A (XC3S400A)* було досягнуто рівень швидкодії ~8 Гбіт/с.

Література:

1. Системы обработки информации. Защита криптографическая. Алгоритмы криптографического преобразования : ДСТУ ГОСТ 28147:2009. — [Чинний від 2009-02-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2008. — 28 с. — (Національний стандарт України)
2. Cryptographic Algorithms on Reconfigurable Hardware / Rodriguez-Henriquez F., Saqib N. A., Díaz Pérez A., Кос С.К. — New York : Springer Science+Business Media, 2007. — 362 p. — ISBN: 978-0-387-33883-5.
3. Cryptographic Engineering / [editor Кос С.К.]. — New York : Springer Science+Business Media, 2009. — 522 p. — ISBN: 978-0-387-71816-3.
4. Баркалов А.А. Реализация алгоритма шифрования DES на базе FPGA / Баркалов А. А., Красичков А. А., Кузьменко В.О. // Обчислювальна техніка та автоматизація: наукові праці ДНТУ. — Донецьк : ДонНТУ, 2009. — № 16(147). — С. 116—120.
5. Pasham V. Trimberger S. High-Speed DES and Triple DES Encryptor-Decryptor [Електронний ресурс] / Application Note: Virtex-E Family and Virtex-II Series (XAPP270), Xilinx, 2001. — Режим доступу : http://www.xilinx.com/support/documentation/application_notes/xapp270.pdf.
6. Good T., Benaissa M. AES on FPGA from the Fastest to the Smallest / LNCS: Cryptographic Hardware and Embedded Systems — CHES 2005.— Berlin: Springer, 2005. — Vol. 3659. — P. 427—440.

Рижа Т. В., аспірант.

Хмельницький національний університет

УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Загальна криза неплатежів, яка охопила всі сфери національної економіки, негативно позначилась і на фінансовому стані вищих навчальних

закладів (ВНЗ). У процесі здійснення діяльності державні заклади освіти отримують кошти з державного та/або місцевих бюджетів. Але, разом із тим, значну частку коштів заклади освіти заробляють самостійно, надаючи платні послуги юридичним та фізичним особам відповідно до Постанови КМУ від 20 січня 1997р. № 38 “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами”. Найбільшу частку в загальному обсязі платних послуг складають послуги у сфері освітньої діяльності, а саме: навчання іноземних і вітчизняних студентів у вищих навчальних закладах в межах ліцензованого прийому; здобуття другої вищої освіти; післядипломна освіта (на умовах контракту з фізичними та юридичними особами), тощо. Майже кожен навчальний заклад має на балансі студентські гуртожитки, які на платній основі надають студентам послуги з проживання. Підставою для надання цих послуг є договір про умови навчання та підготовку фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня та договір на проживання.

Отже, замовники, якими виступають юридичні або фізичні особи, підписуючи договір, беруть на себе зобов'язання своєчасно вносити плату за відповідні освітні послуги в розмірах та у строки, що встановлені договором.

Останнім часом типовою стала ситуація, коли внаслідок неплатоспроможності юридичних осіб та населення відбуваються затримки в оплаті. Внаслідок невиконання договірних відносин замовника, навчальним закладом порушуються строки платежів за надані послуги. Така ситуація спричиняє утворення дебіторської заборгованості, яку слід своєчасно ліквідувати, інакше це може призвести до неплатоспроможності самого закладу освіти, оскільки видатки ВНЗ плануються в межах надходжень. У випадку утворення дебіторської заборгованості в доходній частині кошторису ВНЗ стають неспроможними оплатити власні бюджетні зобов'язання, в тому числі і такі першочергові, як оплата праці з нарахуваннями, господарське утримання установи. Це, в свою чергу, призводить до утворення кредиторської заборгованості у видатковій частині кошторису.

Адміністрація навчального закладу повинна мати повну та оперативну інформацію про стан розрахунків за надані освітні послуги, що надає можливість своєчасно реагувати та вживати заходів щодо усунення заборгованості. Інформація про стан дебіторської заборгованості за відповідний проміжок часу є економічною інформацією, яка є складовою управлінської інформації, тому що містить дані про склад матеріальних і грошових ресурсів та стан об'єктів управління на відповідну дату. Інформаційні потоки плати за навчання у ВНЗ представлено на рис. 1.

Одним із факторів, який сприяє ефективному управлінню дебіторською заборгованістю, є формування інформаційної бази за допомогою комп'ютерного забезпечення 1С: Підприємство 7.7.

В умовах застосування комп'ютерної техніки 1С: Підприємство 7.7 інформація про студента на підставі наказу про зарахування заноситься в електронну картку із зазначенням наступних реквізитів: прізвища, ім'я та по-батькові студента, паспортних даних, дати вступу та закінчення навчання, відмітки про перебування студента в академічній відпустці, суми вартості навчання за семестр, суми стипендії, відомостей про проживання студента у гуртожитку.

Нарахування оплати за навчання чи проживання в гуртожитку здійснюють на підставі документа "нарахування заборгованості". У цьому документі вказують календарний період, за який проводиться нарахування оплати, факультет, курс та сума нараховань. У випадку, коли плату за навчання не було внесено вчасно, то по відповідному студенту формується дебіторська заборгованість.

Рис. 1. Інформаційні потоки плати за навчання у ВНЗ.

Стан розрахунків зі студентами відображають в оборотно-сальдовій відомості по відповідному рахунку бухгалтерського обліку, в якій вказується надходження коштів за навчання, нарахування вартості освітніх послуг за відповідний період та формується сальдо, яке показує дебіторську або кредиторську заборгованість.

Комп'ютерне забезпечення 1С: Підприємство: 7.7 дозволяє запровадити облікові реєстри різного рівня деталізації і узагальнення, які передбачатимуть накопичення інформації з дебіторами. Оперативний облік заборгованості за допомогою комп'ютерної програми 1С: Бухгалтерія 7.7 можна здійснювати на будь-яку дату по кожному окремому студенту, в розрізі курсів навчання, факультетів або в цілому по навчальному закладу.

Щоденний аналіз стану розрахунків за навчання та проживання в гуртожитку кожного студента сприятиме одержанню повної і достовірної інформації для оперативного втручання щодо погашення та недопущення дебіторської заборгованості в майбутньому.

Література:

1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. / С. В. Івахненко. – К. : Знання, 2006. — 350с.
2. "1С: Підприємство 7.7. Конфігурація "Бухгалтерський облік для бюджетних установ України. Редакція 2". Опис конфігурації. – М.: Фірма "1С", 2007. – 314 с.

Рожелюк В.М. к. е. н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Найкращим інструментом оптимізації діяльності вітчизняних підприємств відповідно до вимог ринкового середовища є запровадження ефективної системи внутрішнього контролю. У зв'язку з цим існує об'єктивна необхідність у формуванні основних засад внутрішнього контролю, його складових елементів та частин задля забезпечення стабільності функціонування українського сектору підприємництва та національної економіки в цілому.

Внутрішній контроль передбачає перевірку дотримання умов законодавчих і нормативних актів за здійсненими господарськими операціями та оцінку економічності й ефективності операцій, проведених на підприємстві. Він охоплює такі основні напрямки: контроль політики і методу управління підприємством, організаційної структури підприємства, реаль-